

Rövid beszámoló a
Szegedi Orvostudományi Egyetem
Könyvtárának 1978.évi munkájáról

SZEGED
1979.

RÖVID BESZÁMOLÓ A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
KÖNYVTÁRÁNAK 1978. ÉVI MUNKÁJÁRÓL.

Szeged, 1979.

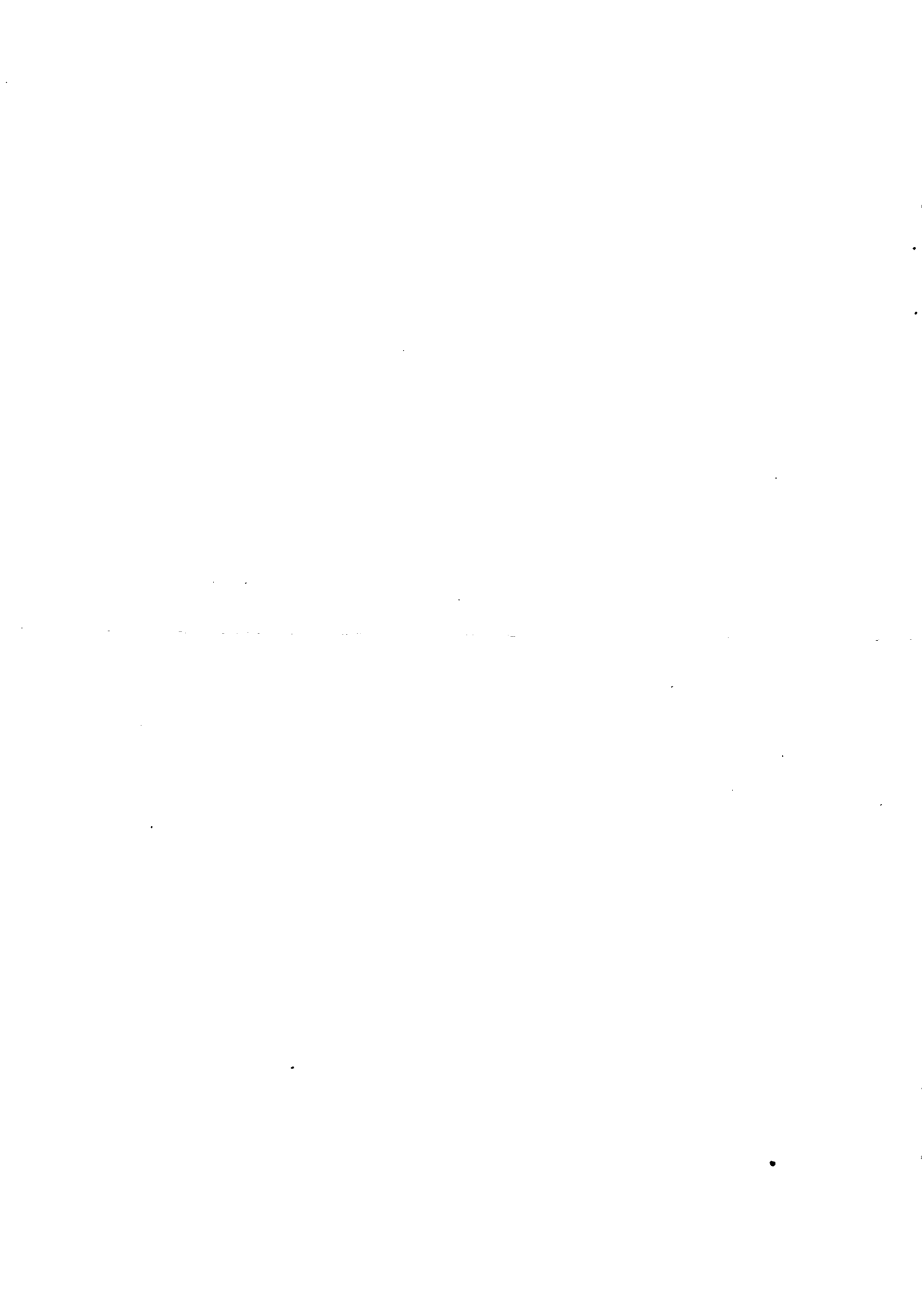
I. A KÖNYVTÁR FELADATAI:

A Könyvtár a Szervezeti és Működési Szabályzat alapján 1978. évben is ellátta:

- a/ egyetemi főfeladatait; elősegítette az egyetemi gyógyító-, oktató- és kutatómunkát.
- b/ területi ellátás keretében nyilvános szakkönyvtári szolgáltatásokat biztosított Szeged város és környékének egészségügyi intézményei és e.ü. dolgozói részére.
- c/ országos feladatait. Az orvostudományi és más könyvtári hálózatokkal együttműködve a szakirodalmi ellátás érdekében, a könyvtárközi kölcsönzés és a gyűjtőköri kooperáció területén.

Az egyetemi főfeladatok ellátása során a szervezeti egységek részére központilag végzett könyvtári tevékenység részletezése.

- 1./ A központi könyv - folyóirat - különlenyomatrendelés.
(A rendelésekkel kapcsolatos reklamáció, levelezés.)
- 2./ Központi leltározás
- 3./ Központi katalógizálás
- 4./ Központi szakozás
- 5./ Központi katalóguskarton sokszorosítás
- 6./ A beérkező folyóiratok nyilvántartása (kardex) és szétosztása
- 7./ A több mint 5.160.000.- Ft értékben beszerzett szakirodalom pénzügyi, gazdasági és szakmai nyilvántartása; gazdálkodás.
- 8./ Bel- és külföldre kiadványcsere
- 9./ Olvasószolgálat (helybenolvasás, kölcsönzés)
- 10./ Könyvtárközi kölcsönzés
- 11./ Tájékoztatás (reference)

- 12./ Esetenként bibliográfia és irodalomkutatás
- 13./ Központi katalógusok
- 14./ Esetenként fotodokumentáció (reprográfia)
- 15./ Hálózati tevékenység (állomány egyeztetés, szakmai és egyéb ellenőrzés stb.)
- 16./ Szakmai tanácsadás, instrukció
- 17./ Törlési ügyek és selejtezés
- 18./ Egyetemi és könyvtári kiadványok
- 19./ Egyetemi bibliográfia
- 20./ Különgyűjtemények

II. AZ ÉV FONTOSABB ESEMÉNYEI

1./ A Központi Könyvtár szervezeti felépítésének módosulása.

Az Egészségügyi Minisztérium rendelkezése alapján a Könyvtár két segédüzemi részlegét a Könyvkötészetet és a Sokszorosítót január hó 1-től a Gazdasági Igazgatósághoz szervezték át.

Ez alkalommal is meg kell állapítani, hogy a két részleg üzemelésének irányítását a Könyvtár évekig létszám-növekedés nélkül végezte. A jelentős feladattöbblet ellátása ezért kedvezőtlenül hatott az alapvető könyvtári funkciók végzésére.

Az átszervezés után is bebizonyosodott, hogy szakmai szempontból a Könyvtár által 25 évig irányított Könyvkötészet - szervezeti hovatartozásától függetlenül - elválaszthatatlan a Könyvtártól és a könyvtárosoktól.

2./ A könyvtári dolgozók új bérbesorolása

Január 1-től a 16/1977 (XII.1)Mü.M.sz. rendelet alapján a kutatóintézeti dolgozók bértételei megváltoztak. Ennek megfelelően a Könyvtár dolgozóinak besorolása megváltozott, a korábbi 900-as ksz-ról a dolgozók 3.600-as és 3.700-as ksz-ra lettek átsorolva.

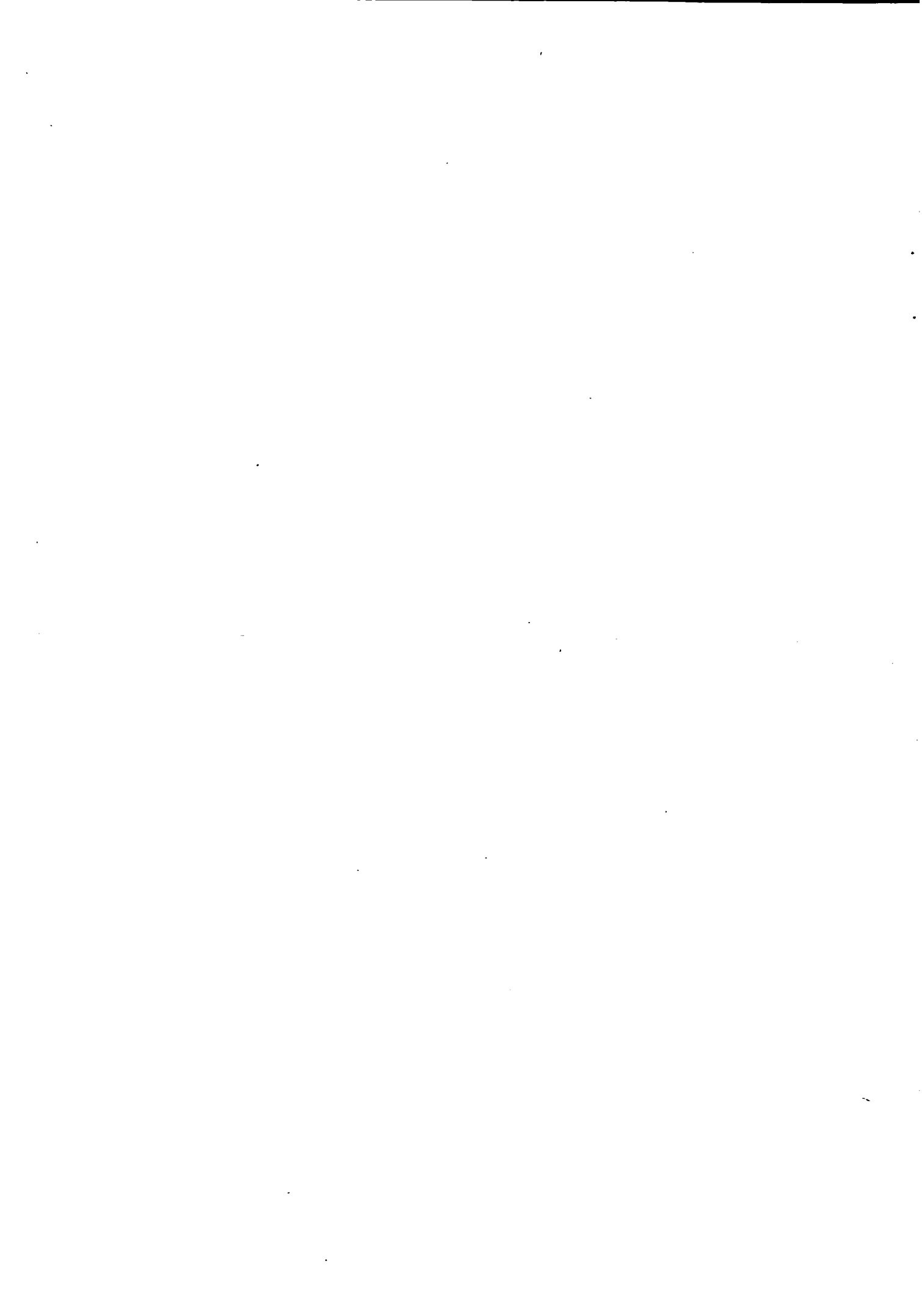
Az új kulcsszámoknál a bértételek alsó és felső határai megemelkedtek, de bérrendezés nem történt.

III. A MŰKÖDÉSRE JELLEMZŐ ÖSSZEHASONLÍTÓ SZÁMADATOK

<u>Központi Könyvtár:</u>	<u>1976</u>	<u>1977</u>	<u>1978</u>
Állománygyarapításra elköltsve	4,564.989.- Ft	4,865.745.- Ft	5,162.587.- Ft
Fenti összegből egyéb hitelre /MTA, ETT stb./ beszerzés	598.781.- Ft	508.132.- Ft	539.508.- Ft
Állománynövekedés:	4.903 db	5.170 db	5.466 db
Állományból törlés:	877 db	1.857 db	1.293 db
Egyetemi összállomány	129.879 db	133.192 db	137.365 db
Időszaki kiadványok száma	1.291 db	1.330 db	1.405 db
Nemzetközi kapcsolat /kiadványcsere/	171 db	181 db	161 db
Beiratkozott olvasók száma	1.425 fő	1.625 fő	1.668 fő
Könyvtárlátogatók száma	24.724 fő	33.414 fő	33.589 fő
napi átlag	82 fő	108 fő	110 fő
Kölcsönzők száma	9.064 fő	11.896 fő	12.338 fő
Kölcsönzött kötetek száma	16.439 db	17.120 db	20.309 db
Könyvtárközi kölcsönzés	1.528 db	1.729 db	1.988 db
Irodalomkutatás:			
témák száma	12 db	8 db	8 db
tételek száma	366 db	281 db	368 db
<u>Könyvtári hasznos alapterület</u>	402 m ²	402 m ²	402 m ²
<u>Raktári polcok hossza</u>	1.970 m	1.970 m	1.970 m
<u>Olvasótermi ülőhelyek száma</u>	50 db	50 db	50 db
<u>Létszám:</u>			
könyvtáros	11 fő	11 fő	12 fő
egyéb munkakörben	10 fő	10 fő	4 fő
	21 fő	21 fő	16 fő

Fotolaboratórium:

Különböző méretű nagyítás	3.164 db	6.940 db	3.609 db
Fotokópia /18x24, 21x30/	2.817 db	10.065 db	2.170 db
Diapozitív	800 db	375 db	600 db
Mikrofilm	9.500 □	14.060 □	9.800 □
Cinkoxidos másolat kb.	18.000 db	12.000 db	14.600 db

IV. A KÖNYVTÁRI MUNKATERÜLETEKRŐL, A TEVÉKENYSÉGEKRŐL, PROBLÉMÁKRÓL.

1./ Elhelyezés, épület, berendezés, felszerelés.

Az 1976. és az 1977. évi beszámolóban ismertetett elégtelen olvasótermi és raktári férőhely tekintetében gondjaink és nehézségeink változatlanok.

Az általános zsúfoltságot sem a Központi Könyvtárban sem a hálózati könyvtárakban nem tudjuk enyhíteni.

Az elmúlt évben készítettett 7 db. üveges kiállítószekrényt sikerült a lépcsőházban falbaépíteni. Ezzel egyidejűleg a lépcsőház teljes felújítása is megtörtént.

A megrendelt Rank-Xerox-gép leszállítását csak 1979 január hónapban várhatjuk.

2./ Költségvetés, gazdasági helyzet

Az 1978.évben a Központi Könyvtár 4,628.000.- Ft költségvetéssel gazdálkodott. E mellett egyéb hitelkeretből /MTA,ETT stb. 539.508.- Ft-ot használtunk fel szakirodalom beszerzésére.

Az állomány gyarapításánál a tőkés folyóiratok közismert drágulása megnehezíti a gazdálkodást. Ez évben a decemberi pótszámlát, 248.338.- Ft értékben csak 1979. évben tudtuk kifizetni.

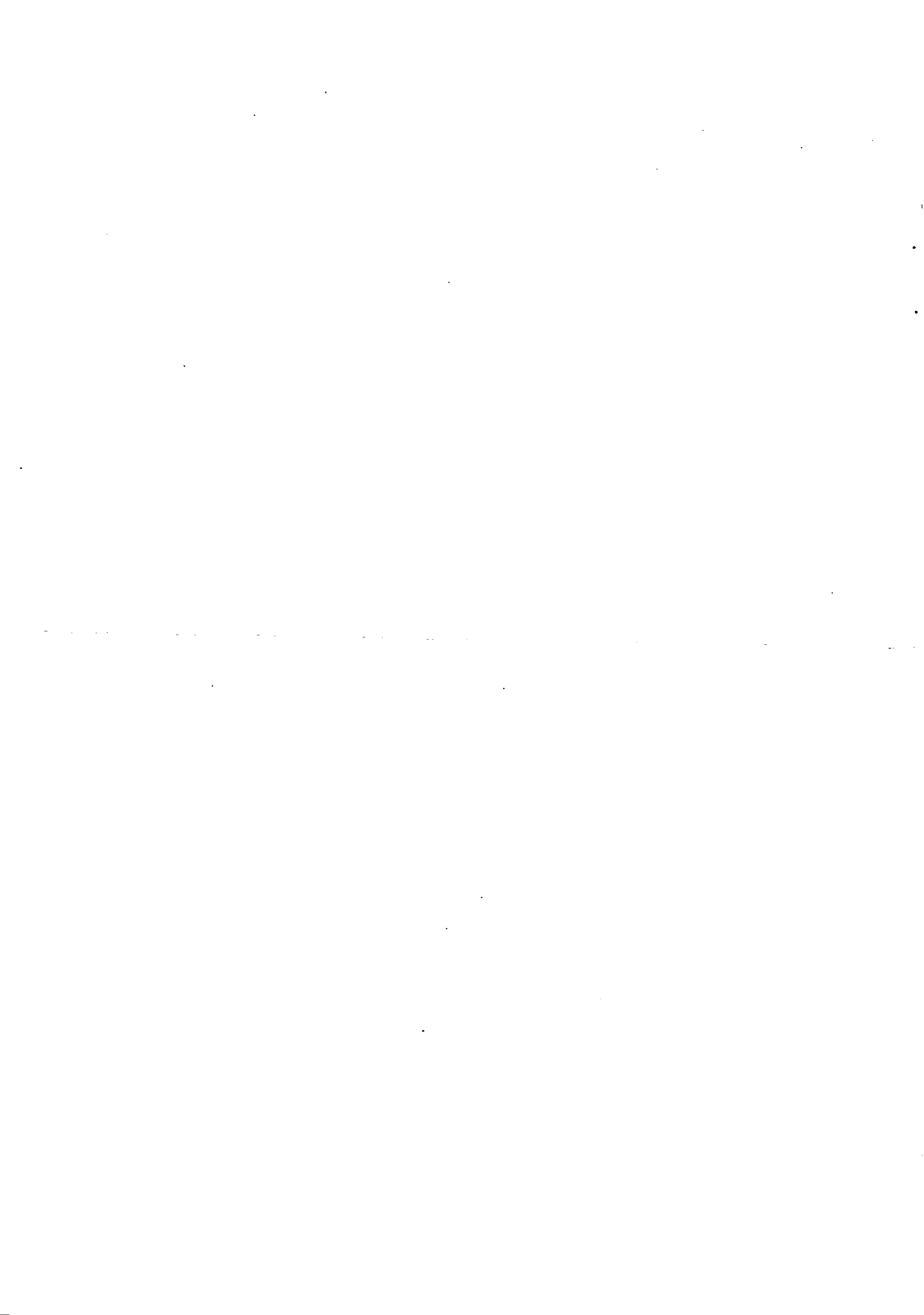
A szakirodalmi ellátás szintentartása és a költségvetési keretekhez való igazodás a gazdálkodásban további racionális intézkedések megtételét, a beszerzések további összehangolását és városon belüli koordinálását sürgeti.

3./ Személyzeti ügyek

A Központi Könyvtárban dolgozók létszáma a segédüzemek /könyvkötészet, sokszorosító/ kiválása miatt 16 főre csökkent.

Szakképzettséget figyelembe véve:

Felsőfokon képzett könyvtáros /egyetem ill.főiskola/	6 fő
Középfokon képzett könyvtáros /érettségivel/	3 fő
Alapfokon képzett könyvtáros	1 fő
Adminisztrátor /közgazdasági technikummal/	1 fő

Előadó /érettségivel/	1 fő
Fényképészmester /érettségivel/	1 fő
Hivatalsegéd /szakképzetlen/	<u>2 fő</u>
	15 fő
Klinikai könyvtárba kihelyezett könyvtáros /felsőfokon képzett/	<u>1 fő</u>
Összesen:	16 fő

A Központi Könyvtár dolgozói létszáma az Egyetem könyvtári ügyeinek zökkenőmentes viteléhez, a szakirodalom és információ közvetítő feladatok ellátáshoz változatlanul kevésnek bizonyul.

Hasonló a helyzet a hálózati könyvtárakban is, a fő vagy részfoglalkozású könyvtárosok száma az utóbbi 15 évben nem növekedett.

Az 1978 évi munkavégzést - a korábbi évekhez hasonlóan - alapvetően akadályozta dolgozóink betegség és egyéb okokból származó kiesése.

A kiesett munkanapok száma:

1976.évben	510 munkanap
1977.évben	590 "-
1978.évben	663 "-

Elismerés

Ez évben a "Törzsgárda-jelvény bronz fokozatát" kapta:
Nagy Jánosné titkárnő.

Szakmai, egyéb képesítés

Az év folyamán egy fő egyetemi doktori oklevelet szerzett.

Létszámváltozások

Eltávoztak: Dr.Kovács Ádámné könyvtáros /XI.1./, Czene Valéria könyvtáros /XI.15./ áthelyezéssel, Cziner Isvánna könyvtáros /XI.30./ kilépéssel.

Uj munkatársaink: Dr.Párdutz Árpádné tud.munkatárs /VII.1./ áthelyezéssel, Lang János könyvtáros /XI.1./ véglegesítve.

4./ Az állomány gyarapítása és apasztása.

Egyetemünk könyvtári állománya ez évben 5.466 egységgel /könyv, folyóirat, egyéb dokumentum, gépirat/ gyarapodott.

Városon belüli együttműködéssel állománybeszerzés:

MTA. Szegedi Biológiai Központ és a SZOTE között 1978.január 26-án

létrejött együttműködési megállapodás alapján közösen előfizettük a szegedi és Szeged környéki kutatók számára a csak Budapesten elérhető nemzetközi szakirodalmat feltáró, értékelő hivatkozás indexet, a "Science Citation Index"-et A SCI kötetei a SZOTE könyvtárában lettek elhelyezve.

A szakirodalom gyarapodásának adatai megnyugtatóak, de ennek ellenére meg kell állapítani, hogy nem tudjuk az új kutatási területek és az új egyetemi szervezeti egységek igényeit kielégítően biztosítani.

A "köteles példányok"-ból a könyvárusi forgalomban nem kapható kongresszusok, konferenciák és ankétok anyagát közreadó kiadványok rendszeres beérkezése az állomány gyarapításában igen nagy értéket jelent.

A hosszú évek óta folyamatosan végzett állomány apasztást, az elavult könyvtári anyag kivonásával járó munkaigényes feladatokat a Központi Könyvtár szeretné hatékonyabban végezni. Különösen az intézeti és klinikai könyvtárakban kellene a profiltisztítás, a körültekintő selejtezés munkáját elősegíteni és meggyorsítani.

E feladat eredményes végzéséhez a létszám biztosítása mellett alapfeltétel, hogy a Központi Könyvtár^{épületében} új raktári terület kialakítása mielőbb megkezdődjék.

5./ Az állomány nyilvántartása, feldolgozása, elhelyezése.

A könyvtári szakirodalom nyilvántartásában fokozottabb a felelősség és a pontosság igénye, mivel 1976. dec.31-ével a Gazdasági Igazgatóságnál a főkönyvi könyvelésben megszűnt a könyvek és folyóiratok értékbeni nyilvántartása. Ennek megfelelően az állomány pontos értéknyilvántartása, kizárólag csak a Könyvtár feladata lett.

A feldolgozás munkavégzése - minden jóakaratu törekvés ellenére - az elégtelen létszámhelyzet miatt nem tud lépést tartani az egyre növekvő mennyiségi és minőségi igényekkel. A kötelesepéldányokból és a beszerzési kereteken kívüli forrásokból származó nagytömegű könyvtári anyag feldolgozása meghaladja e részleg teljesítőképességét.

A korábbi években is jelentettük, de az elmúlt évben a Könyvtári Tanáccsal együttesen már aggodalommal jeleztük, hogy a Központi Könyvtár rövidesen képtelen lesz az évi gyarapodás elhelyezésére.

Amennyiben az 1979 évben nem sikerül új raktári területeket biztosítani várhatóan az év közepén ill. végén kényszerhelyzetben a raktári polcok közötti közlekedő területekre fogjuk rakni a a beszerzett irodalmat.

6./ Hazai és nemzetközi kapcsolatok, kiadványcsere.

A hazai /114 db/, a nemzetközi /161 db/ kapcsolatok és a kiadványcsere folyamatos fenntartása nehézségekbe ütközik.

E tevékenységet alapvetően korlátozza, hogy egyrészt az egyetemi kiadványok kiadása és megjelentetése bizonytalanná vált, másrészt jelentősen emelkedtek a külföldre küldött csomagok postai költségei is.

7./ Olvasószolgálat

Az olvasótermi és kölcsönzési számadatok a Könyvtár növekvő igénybevételét tanúsítják. Ennek ellenére ez évben sem tudtuk javítani az olvasótermi szolgálatban dolgozók helyzetét. Segítséget jelentene, ha az évek óta hiányzó "ruhatáros" feladatkör betöltéséhez 4 órás munkaerőt tudnánk biztosítani.

Az egyetemi hallgatók ellátásának ill. ellátatlanságának kérdései, azok megoldása ma már meghaladja nemcsak a Könyvtár, de az Egyetem potenciális lehetőségeit is.

8./ Hálózati munka

Az 1978. évben is a hálózati munka középpontjában az intézeti és klinikai könyvtárakban a két évenként kötelező állományellenőrzésben való részvétel, azok előkészítése, a központi és hálózati nyilvántartások egyezőségével kapcsolatos időigényes feladatok végzése állt.

Az év folyamán elvégzett jelentősebb munkák:

a/ teljes könyvtári állomány és nyilvántartás rendbetétele	2	"	"	"
b/ általános állományellenőrzés	7	"	"	"
c/ szakmai ellenőrzés	8	"	"	"
d/ 4 db állomány átadás-átvételt rögzítő jegyzék átvezetése	6	"	"	"
e/ törlési, selejtezési jegyzékekkel kapcsolatos munkafolyamatok elvégzése /9 munkafolyamat/:				
Selejtezés	9	"	"	"
Leírás	7	"	"	"

f/ állomány ellenőrzéshez leltáriszám jegyzékek kiegészítése adatokkal	7 hálózati könyvtár részére
g/ hiányjegyzék egyeztetés, adatok kigyűjtése	7 " " "

A felsorolt munkák végzése során az egyetemi állomány és értéknyilvántartásokkal kapcsolatos részletező és összesítő feladatokat is elvégeztük.

A 46 szervezeti egység és részleg számára végzett hálózati munka feladatainak ellátásához biztosított egy fős könyvtárosi létszám nem elegendő, ezért a hatékonyabb munkavégzés érdekében más könyvtári területen dolgozók segítségét is igénybe kellett venni.

Az intézeti és klinikai könyvtári állomány fokozottabb védelme érdekében javítani és fokozni szeretnénk az ellenőrzéseket tartalmi és szakmai vonatkozásban.

9./ Különgyűjtemények

Az 1970.évi rektori engedéllyel létrehozott "egyetemi gyűjtemény és muzeum" kérdésében a feltételek hiányában változás nem történt.

A Központi Könyvtár az elkülönítetten kezelt különgyűjteményeit - egyetemi dolgozók monográfiáit, kiadványait, közleményeit /különlenyomatok/ és a pályamunkákat - ez évben is gyarapította.

10./ Szakirodalmi tevékenység.

1./ Zallár Andor

Rövid beszámoló a Szegedi Orvostudományi Egyetem Könyvtárának 1977.évi munkájáról.
Szeged, 1978. SZOTE Soksz. 15 p.

2./ Zallár Andor

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Évkönyve 1972/73-1973/74. Szerk.: - - -
Szeged, 1978. SZOTE. 362 p. [Megjelenés alatt].

3./ Zallár Andor - Várhelyiné De Rivo Márta

A Szegedi Orvostudományi Egyetem dolgozóinak szakirodalmi munkássága az 1972. és az 1973. évben.
Bibliográfia.

= A Szegedi Orvostudományi Egyetem Évkönyve 1972/73 - 1973/74.
Szeged, 1978. SZOTE 142-314.p. [Megjelenés alatt]

11./ Egyetemi és könyvtári kiadványok.

Az Egyetemi Évkönyvvel kapcsolatos lemaradás behozására hozott 1977. évi határozatok alapján elkészült az 1972/73. és az 1973/74. tanévi kötet kézírata. A kötet tartalmazza az 1972. és az 1973.

évi egyetemi bibliográfiát is.

A kéziratot átadtuk sokszorosításra 1978.májusában az Egyetem Sokszorosító Részlegének.

Az Évkönyv 1974/75. és az 1975/76. tanévi kötetének összeállítása - az 1974. és az 1975. évi bibliográfiával együtt - megkezdődött. A sokszorosítható kézirat várhatóan 1979. évben fog elkészülni.

A rendszeresített egyetemi kiadványok /Egyetemi Évkönyv, Studia Medica Szegedinensia/ kiadására biztosított hitelfedezet igen csekély, ezért legyártásukat a Szegedi Nyomda Vállalatnál sem ez évben sem elkövetkező időszakban nem tudjuk biztosítani.

"Uj külföldi könyvek jegyzéke". 1977.II.félév c. könyvtári kiadványban gyorstájékoztatót adtunk az 1977. II.félévi egyetemi könyvbeszerzésekről.

12./ Egyéb tevékenységek, események.

1./ A közművelődési határozatok végrehajtása érdekében:

a/ a Központi Könyvtár javasolta a kollégiumi könyvtárak összevonásával "közművelődési tömb-könyvtár" kialakítását, s az igen értékes könyvanyag forgalmazásának kiterjesztését az egyetem dolgozóira is.

b/ a Központi Könyvtár lépcsőházában 7 db falbaépített üveges kiállítószekrényben szemléltető és bemutató kiállításokat rendezünk. Az első alkalommal a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmával készítettünk ünnepi tárlatot.

2./ Továbbképzés, tapasztalatszerzés keretében részt vettünk

"Az Orvosi Könyvtárosok 7. Tájértkezletén."

Szolnok, 1978.VI.16-17.

1978.október 16-25-ig két fő turista ut alkalmával tanulmányozta Londonban az orvosi könyvtárakat, különösen a MEDLINE információs rendszer kérdéseit.

3./ Az év folyamán egy eszmei, módszerbeli ujtitást jelentettünk be. /Ujtitók: Dr.Zallár andor és Dr.Várhelyiné De Rivo Márta/.

V. Összegezés.

A Központi Könyvtár működésére jellemző legfontosabb 1976-1977-1978 évi összehasonlító szám adatok a növekvő igénybevételt bizonyítják.

Ennek ellenére a Központi Könyvtár egész Egyetemre kiható tevékenységéhez az alapfeltételek ez évben sem javultak. A nehézségek és aggasztó problémák megállapíthatók az összehasonlító számadatok között a sajnálatosan stagnáló, hosszú évek óta nem változó adatok alapján.

A Központi Könyvtárnak - mint munkaeszköznek -, az Egyetem általános fejlődésétől való lemaradása behozhatatlan hátrányokat fog jelenteni a könyvtári alapfunkciók ellátásában, a szakirodalom és információközvetítő szolgáltatásokban.

A Központi Könyvtár fejlesztésével, a megoldásra váró - az Egyetem oktató, kutató és gyógyító munkáját érintő - nehézségeivel az 1977-évben az Egyetem vezetői, társadalmi szervei több alkalommal foglalkoztak. A megállapításokat, és a hozott határozatokat szinte egyértelműen az 1978. évi Ifjusági Parlamenten elhangzottak is alátámasztották. Egybehangzó volt ott is a megállapítás: a Központi Könyvtár állandó fejlesztése szükséges, hogy a növekvő feladatoknak és funkcióknak eleget tudjon tenni.

Szeged, 1979. február

/Dr. Zallár Andor/
könyvtárigazgató